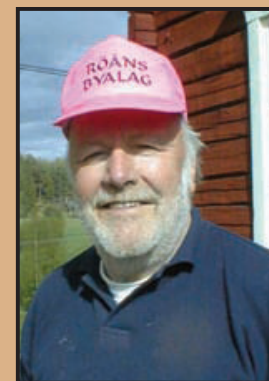

Nicke Sjodin

Om ålder

Även jag har varit ung - "kanske yngre än de flesta", som nån klok person uttryckte saken. När jag var ung var min högsta önskan att bli äldre - det är det fortfarande för resten, fast inte av samma skäl. Då såg jag fram emot att få bära långbyxor, spotta snus och bli sedd som en klok person. I min barndom kunde de flesta småttingar som gjorde någon form av viljetrytning få höra "Din vilja hänger på en kvist i skogen - nu gör du som jag säger". Mina föräldrar var väl litet mesiga av sig så jag fick inte höra det där, men jag fick höra talas om det.

Gammal är man när ens omgivning börjar tala om att man ser ungdomlig ut. Det är ett osvikligt tecken. Gammal är man också när man tycker att skojigheter inte är skojigare bara för att de framförs på amerikanska. Framtiden blir också allt kortare när man blir äldre, och därför vill man inte så gärna tala om den. Tyvärr upptäcker man alltid för sent att varje ålder har sina fördelar, som Joseph Joubert skriver. André Gide har påpekat att hög ålder har sina hälsomässiga fördelar - exempelvis spiller man ut ganska mycket av den alkohol man annars skulle ha druckit. Någon annan klokskalle har påpekat att ålderdomen är den tid då man kan sjunga medan man borstar tänderna. Så nog finns det fördelar alltid.

När jag växte upp var det alltså litet fint att vara gammal. Man var vördnadsbjudande, man hade livserfarenhet som man kunde dela med sig av, man visste vad livet hade att erbjuda av allsköns vrånghet och fanskap och hur man på bästa sätt skulle undvika sådant. Gammal och klok hette det.

I många kulturer är det så än i denna dag. Dock inte hos oss.

Idag är vi gammelstabb i bästa fall köttberg att släpa på för de unga, i sämre fall ett "ärende för hemtjänst och psykvård". Det är litet lustigt - jag hittar inget bättre ord - att det är så likt sig i bägge ändarna, från början och på slutet. Man kissar på sig, man talar litet otydligt och man tycker om glass. Man är beroende av människor omkring sig och man går litet dåligt.

Livet är en cirkel - eventuellt föds man på nytt när man har kilat hela varvet runt. Det visar sig så småningom.

Men vad jag tänkte skriva om egentligen - man blir också mångtankig på gamla dar - var något helt annat. 'Mångtankig' är väl ett förtjusande uttryck, som jag minns från min barndom. Det betydde att man gärna svävade ut från ett påbörjat tankespår, att man gled iväg på en associationskurva utan att maniskt hålla sig till en enda linje. Litet negativt var väl uttrycket, men jag undrar ändå om man inte borde glädjas åt att kunna ha mer än en tanke samtidigt i skallen. En hel del politiker kunde vara stolta om de behärskade den där tekniken.

Hur som helst var min grundtanke i det här fallet den att dagens ungdomsfixering kanske håller på att bära iväg för långt. Håller vi inte på att missa en hel del förvärvat kunskap genom att förpassa folk över 50 till utvisningsbåset. Ministrar skall helst vara blonda 25-åringar med utslaget hår och "gubbe" är ett skällsord som används överallt utom i fotboll där man till och med kan få höra 11-åriga knattar tillropas med "Kom igen, gubbar!"

I damfotboll är det tvärtom - där hörs

även elderly ladies i old-girls-klassen hojta till varann "Kom igen, tjejer!"

Nu kan naturligtvis en eventuell läsare av dessa rader hävda att jag talar i egen sak - och vem gör inte det? Men uppriktigt sagt har det inte så mycket med min egen ålder att göra - det har i stället att göra med en uppriktig ångslan att göra - att vi håller på att missa flera generationers samlade kunskap och erfarenhet.

Lyssna till exempel på vad en ung vacker krönikör i Expressen - tidningen med stink - för några år sen hade att säga om mig och mina jämnåriga. Hon heter Linda Skugge och att hon får breda ut sig över flera spalter i en stor (i rent upplagemässigt bemärkelse) tidning kan möjligen illustrera vad jag menar. Så här skriver hon om oss äldre herrar:

"Vi kan skuffa in dem på nåt sketet hem fullt med analbakterier, där de kan sitta och ruttna. För vem bryr sig om nån jävla gammal gubbe som står vid gravens rand och inte ens kan få upp den längre, ett skrupet jävla russin. Jag hatar dem!"

Käre unge vän, klipp ur den där texten, bevara den, och uppsök Linda Skugge på hemmet och stick den under hennes vid det laget sannolikt välanvända näsa. Fråga vad hon tycker om den och passa samtidigt på att fråga vad klåen analbakterier är för nåt. Samt sänd en postum och högaktningfri hälsning från mig.

Nicke Sjodin